

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет туризму

Кафедра управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та
івентменеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Бізнес-планування

Освітня програма «**Менеджмент соціокультурної діяльності**»
Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність **028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»**

Галузь знань **02 «Культура і мистецтво»**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Бізнеспланування
Викладач	Орлова Віра Василівна
Контактний телефон викладача	+38099 4464 144
E-mail викладача	v-orlova@ukr.net
Формат дисципліни	Змішаний (<i>blended</i>) – очно-дистанційний
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС –6 (180 год.) 180 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Обговорення питань, що виникають у студентів під час вивчення тем.
2. Анотація до курсу	
<p>Становлення й розвиток ринкової системи господарювання в Україні потребують принципово нових підходів до організації управління підприємницької діяльністю на всіх рівнях. Практична реалізація будь-якого комерційного проекту значно ускладнюється чи навіть стає неможливою без попередньо розробленого бізнес-плану. Цей письмовий документ є не лише дійовим важелем управління підприємством (підприємницькою діяльністю), але й засобом необхідного зовнішнього фінансування для започаткування нового або розвитку діючого бізнесу.</p> <p>Саме цим і пояснюється доцільність внесення до навчальних планів дисципліни "Бізнес-планування".</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою вивчення дисципліни «Бізнес-планування» є формування у майбутніх фахівців системи спеціальних знань спрямованих на пізнання методики планування діяльності підприємств соціокультурної сфери і складання бізнес-планів, розробки комплексного підходу до бізнес - планування в галузі соціокультурної діяльності .</p> <p>Успішне досягнення мети можливе за умови якісного засвоєння матеріалів лекційного курсу та завдань, що виносяться на практичні, семінарські заняття, самостійну та індивідуальну роботу.</p> <p>Основними завданнями, що будуть вирішені у процесі викладання дисципліни, є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчення теорії та практики діяльності підприємства соціокультурної сфери; - розвиток умінь самостійно виконувати відбір показників для складання плану, оцінювати фінансово-економічний стан підприємства та розробляти оперативні плани. - набуття навичок планування виробничої діяльності підприємства та складання бізнес-плану підприємства. 	
4. Компетентності	
<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ФК4. Вміння використовувати адекватний професійний інструментарій для розробки та оперативного управління соціокультурними проектами.</p> <p>ФК5. Здатність аналізувати і структурувати організаційну, управлінську проблеми та знаходити конструктивні рішення.</p> <p>ФК6. Здатність планувати, управляти та контролювати виконання поставлених завдань та прийнятих рішень.</p>	

<p>ФК10. Здатність здійснювати ефективні комунікації та розв'язувати конфліктні ситуації у професійній діяльності.</p> <p>ФК15. Вміння використовувати сучасні методи обробки інформації для організації та управління соціокультурними процесами.</p> <p>ФК3. Здатність визначати стратегічні пріоритети та аналізувати особливості місцевих, регіональних, національних та глобальних стратегій соціокультурного розвитку.</p> <p>ФК4. Вміння використовувати адекватний професійний інструментарій для розробки та оперативного управління соціокультурними проектами.</p> <p>ФК5. Здатність аналізувати і структурувати організаційну, управлінську проблеми та знаходити конструктивні рішення.</p> <p>ФК6. Здатність планувати, управляти та контролювати виконання поставлених завдань та прийнятих рішень.</p> <p>ФК7. Здійснювати розподіл повноважень і відповідальності на основі їх делегування.</p> <p>ФК13. Здатність розробляти соціокультурні проекти та забезпечувати їх операційну реалізацію.</p> <p>ФК14. Здатність організовувати роботу з різними стейкхолдерами соціокультурної діяльності.</p> <p>ФК15. Вміння використовувати сучасні методи обробки інформації для організації та управління соціокультурними процесами.</p> <p>ФК16. Здатність створювати соціокультурні послуги.</p>						
5. Результати навчання						
<p>ПРН 1. Визначати базові професійні поняття та використовувати термінологічний апарат менеджера соціокультурної діяльності.</p> <p>ПРН 2. Збирати та впорядковувати інформацію.</p> <p>ПРН 3. Організовувати професійний час.</p> <p>ПРН 4. Здійснювати практичну діяльність відповідно до чинного законодавства.</p> <p>ПРН 6. Класифікувати та знаходити інноваційні рішення для створення, реалізації і забезпечення соціокультурних потреб людини.</p> <p>ПРН 12. Формулювати, аргументувати професійні завдання.</p> <p>ПРН 13. Обґрунтовувати управлінські рішення.</p> <p>ПРН 14. Оцінювати наслідки прийнятих організаційно-управлінських рішень.</p> <p>ПРН 15. Вміти встановлювати діалог з різними професійними суб'єктами та групами.</p>						
6. Організація навчання курсу						
Обсяг курсу						
Вид заняття				Загальна кількість годин		
лекції				34		
семінарські заняття / практичні / лабораторні				36		
самостійна робота				124		
Ознаки курсу						
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий			
V	Менеджмент соціокультурної діяльності	3	Нормативний			
Тематика курсу						
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання	
Тема 1 Організація бізнес-планування та специфіка його реалізації на підприємствах соціокультурної сфери 1. Сутність, задачі та принципи планування	лекція; практичні роботи	1,9,11,2 2	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного	2 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять	

2. Сутність бізнес-планування та призначення бізнес-плану 3. Специфіка реалізації бізнес –плану на підприємствах соціокультурної сфери			матеріалу (4 год+ 8год с.р.)		
Тема 2 БІЗНЕС-ПЛАН У РИНКОВІЙ СИСТЕМІ ГОСПОДАРЮВАННЯ 1. Бізнес-план як необхідний інструмент діяльності підприємства 2. Функції та цілі розробки бізнес-плану 3. Формування інформаційного поля бізнес-плану	лекція; практичні роботи	1,9,11,22	4 год + 6 с.р.	2 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 3. СТРУКТУРА, ЛОГІКА РОЗРОБКИ ТА ОФОРМЛЕННЯ БІЗНЕС-ПЛАНУ 1. Логіка та технологія розробки бізнес-плану 2. Зміст та структура основних розділів бізнес-плану 3. Загальні вимоги до написання та оформлення бізнес-плану.	лекція; практичні роботи	4, 5, 6, 23	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу (6 год+ 12 год с.р.)	4 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 4. Методологічні аспекти розробки бізнес-плану 1. Методологія та стадії розробки бізнес-плану 2. Види та основні сфери застосування бізнес-планів 3. Види та основні сфери застосування бізнес-планів	лекція; практична робота	4, 6, 23	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу (4 год+ 6 год с.р.)	2 бали,	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 5. ПІДГОТОВЧА СТАДІЯ РОЗРОБКИ БІЗНЕС-ПЛАНУ 1. Процес стратегічного планування на підготовчій стадії 2. Визначення місії, бачення та формулювання цілей підприємства 3. Зовнішній і внутрішній аналіз. Виявлення сильних і	лекція; практичні роботи	1, 6, 23,	завдання відповідно до вказівок практичної роби; вивчення тематичного матеріалу (4 год+ 8 год с.р.) Тестовий контроль	5 балів, 5 балів,	протягом семестру згідно з розкладом занять

слабких сторін діяльності підприємства 4. Аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегії.					
Тема 6. Зовнішній і внутрішній аналіз. Вибір стратегії 1. Зовнішній і внутрішній аналіз. Виявлення сильних іслабких сторін діяльності підприємства 2. Аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегії.....	лекція; практичні роботи	12, 23, 25	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу (6 год+ 16 год с.р.)	5 балів;	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 7. ПЛАН МАРКЕТИНГУ 1. Цілі та логіка розробки маркетинг-плану 2. Формування стратегії маркетингу 3. Реалізація стратегій маркетингу	лекція; практична робота	4, 5, 6	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу, (4 год+ 6 год с.р.) Тестовий контроль	5 балів; 5 балів	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 8. ПЛАН МАРКЕТИНГУ 1. Процес ціноутворення і встановлення цін 2. Політика комунікацій	лекція; практичні роботи	7,8,9	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу, (4год+ 12 год с.р.) контрольна робота	5 балів; 10 балів	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 9. Планування маркетингових заходів ПРОДУКТ (ПОСЛУГА) І РИНОК 1. Характеристика послуг і продукції 2. Прогноз обсягів продажів	протягом семестру згідно з розкладом занять	7,10,11	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу, (4 год+ 16 год с.р.) Тестовий контроль	5 балів,	протягом семестру згідно з розкладом занять

Тема 10. Планування маркетингових заходів ПРОДУКТ (ПОСЛУГА) І РИНОК План 1. Структура ринку 2. Конкуренція і конкурентна перевага	протягом семестру згідно з розкладом занять	10,11,12	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу, (4год+ 16 год с.р.)	5 балів,	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 11. ТЕМА ФІНАНСОВИЙ ПЛАН 1. Значення, зміст і технологія розробки фінансового плану 2. Стратегія фінансування 3. План доходів і видатків	протягом семестру згідно з розкладом занять	15,24,25	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу, (4 год+ 12 год с.р.) Тестовий контроль	5 балів,	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 12 ФІНАНСОВИЙ ПЛАН 1. План грошових надходжень і виплат 2. Плановий баланс 3. Визначення точки беззбитковості	протягом семестру згідно з розкладом занять	15,24,25	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу, (4 год+ 12 год с.р.)	5 балів,	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 13. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ПЛАН 1. Цілі і структура організаційного плану 2. Вибір організаційно-правової форми ведення бізнесу	протягом семестру згідно з розкладом занять	15,24,25	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу, (4 год+ 6 год с.р.)	5 балів,	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 14. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ПЛАН 3. Визначення потреб у персоналі 4. Визначення організаційної структури підприємства	протягом семестру згідно з розкладом занять	20,21,23	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу, (8 год+ 10 год с.р.)	5 балів,	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 15. ОЦІНКА РИЗИКІВ БІЗНЕС-ПЛАНУ 1. Суть і класифікація ризиків. Управління ризиками 2. Причини виникнення та фактори впливу на динаміку ризиків..... 3. Способи зниження ризиків	протягом семестру згідно з розкладом занять	15,24,25	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу, (4 год+ 10 год с.р.)	5 балів,	протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>Тема 16. ОФОРМЛЕННЯ, ПРЕЗЕНТАЦІЯ І ЕКСПЕРТИЗА БІЗНЕС-ПЛАНУ</p> <p>1. Процедура оформлення бізнес-плану</p> <p>2. Цілі, завдання і організація проведення презентації бізнес-плану</p> <p>3. Експертиза бізнес-плану</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>	<p>1,3,9,11</p>	<p>завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу, (4 год+ 10 год с.р.)</p>	<p>5 балів,</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
7. Система оцінювання курсу					
<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>100б = 30б (поточний контроль) + 10б(контр. роб) + 10б(теорет. контроль (тест)) + 50 б.(Підсумковий тест (екзамен))</p> <p>Оцінка за поточний контроль (максимум 50 балів) – середнє арифметичне з округленням до цілого оцінок отриманих на практичних заняттях та при перевірці самостійної роботи студентів, помножених на деякий коефіцієнт. Екзамен – 50 балів</p>				
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Виконувати чітко до вказаних інструкцій</p>				
<p>Практичні заняття</p>	<p>Оцінюються за 5-ти бальною шкалою</p>				
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Здача і захист практичних робіт, контрольної роботи та тесту з теоретичним контролем знань 26 балів (максимально 50 балів)</p>				
8. Політика курсу					
<p>Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2.</p> <p>Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання академічного плагіату», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності», «Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Стефаніка» і опубліковано їх на сайті. Викладеними в цих документах принципами (відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги, безпеки і добробуту, законності) та правилами поведінки студентів і працівників університету, які базують на відповідних законах, й керується кафедра готельно-ресторанної та курортної справи у своїй діяльності. В університеті діє «Гаряча лінія» з ректором, «Телефон довіри», більшість вступних іспитів проводиться за комп'ютерно-тестовими технологіями, а іспит за допомогою онлайн трансляції можна переглядати у реальному часі. Діяльність кафедри, ректорату з питань запобігання та виявлення корупції здійснюється на основі чинного законодавства України.</p>					
9. Рекомендована література					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Агафонова Л. Підготовка бізнес-плану: Практикум. — К.: Знання, 2001. —158 с. 2. Бойчук І.М., Харів М.І. Економіка підприємств. — Львів: Сподом, 1998. —212 с. 3. Друккер Петер. Як забезпечити успіх у бізнесі: новаторство і підприємництво: Пер. з англ. — К.: Україна, 1994. 4. Економіка підприємства: Підручник / За ред. акад. С.Ф. Покропівного. — К.:КНЕУ, 2001.— 528 с. 5. Економічний аналіз: Навч. Посібник / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток; За ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. — К.: КНЕУ, 2001. — 540 с. 6. Звягивцев Ю.Е. Оперативное планирование и организация ритмичной работы на 					

- промислових підприємств. — К.: Техніка, 1990. — 160 с.
7. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: Навч. посібник. — К.: ЦУЛ, 2003. — 376 с.
 8. Методичні рекомендації з формування собівартості (робіт, послуг) (Наказ Державного комітету промислової політики України від 2 лютого 2001 року № 47.
 9. Македон В. В. Бізнес-планування: Навч. пос. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 236 с.
 10. Немцов В.Д., Довгань Л.Є. Стратегічний менеджмент. Навч. посібник. — К.: УВПК «Ексоб», 2001. — 560 с.
 11. Орлов О.О. Планування діяльності промислового підприємства. Підручник. — К.: Скарби, 2002. — 336 с.
 12. Орлов О.А. Планирование деятельности промышленного предприятия. Учебник. — К.: Скарби, 2006. — 416 с.
 13. Планування діяльності підприємства: Навч.-метод. посібник / М.А. Белов, Н.М. Євдокимова, В.Є. Москалюк та ін.; За заг. ред. В.Є. Москалюка. — К.: КНЕУ, 2002. — 252 с.
 14. Покропивний С.Ф., Соболь С. М., Швиданенко Г.О., Шапринська Л.М. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування. — К.: КНЕУ, 2001. — 160 с.
 15. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку в Україні. — Х.: Курсор, 2001. — 168 с.
 16. Совершенствование планирования на промышленном предприятии, Грещак М. Г., Минин Л.В., Велик Н.Г., Гончарук П.Д. — К.: Техніка, 1983. — 184 с.
 17. Тарасюк Г. М. Бізнес-план. Методичний матеріал, контрольні питання та завдання для виконання розрахункової роботи. — Житомир, 2002 — 92 с.
 18. Тарасюк Г.М. Управління проектами: Навч. посібник. — К.: Каравела, 2006. — 344 с.
 19. Тарасюк Г.М. Планування діяльності підприємства: Практикум. — К.: Кондор, 2004. — 266 с.
 20. Тарасюк Г.М., Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства: Навч. посібник. — К.: Каравела, 2005. — 312 с.
 21. Тарасюк Г.М. Планування комерційної діяльності: Навч. посібник. — К.: Каравела, 2005. — 400 с.
 22. Тянь Р.Б. Планування діяльності підприємства: Навч. посібник. — К.: МАУП, 1998. — 156 с.
 23. Управління виробничою інфраструктурою. Навч. посібник / За ред. Белова М. А. — К.: КНЕУ, 1997. — 207 с.
 24. Цал-Цалко Ю.С. Витрати підприємства: Навч. посібник. — Житомир: ЖІТІ, 2002. — 648 с.
 25. Цал-Цалко Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз: Навч. посібник. — Житомир, ЖІТІ, 2001. — 300 с.
 26. Цал-Цалко Ю.С., Холод Б.І. Економіка підприємства: Навч. посібник. — Житомир: ЖІТІ, 2002. — 388 с.

Викладач:

**доцент кафедри управління
соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та
інвентменеджменту**

В.В.Орлова